

SPECIFICUL INTEGRĂRII ÎN ROMÂNIA

RANGA Mariana, profesor logoped, gr. II,

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Brașov

Abstract: *The work presents the approach to integrating children with special educational requirements into mainstream education. The legislative support for integration I have presented in the work. Early in this paper, I have specified the legislative support behind the integration.*

I have also highlighted services that work together to achieve effective and fair integration of all children with special educational requirements. In the work I described the steps of child evaluation: the evaluation phase at expert level and at multidisciplinary team level within the various structures.

Next, I presented the case management with its component steps. Finally, I have designed a flow diagram of documents to obtain the certificate of special educational requirements.

Keywords: child evaluation, special educational requirements, case management, integration, certificate

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în România se face pe baza Ordinului Nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016. Acesta aprobă metodologia pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și abilitarea și reabilitarea copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.

La baza acestui ordin stau următoarele documente naționale sau internaționale:

- Legea nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, republicată, cu modificările ulterioare;

- Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările ulterioare;

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

- Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății, versiunea pentru copii și tineri, denumită în continuare CIF-CT, adoptată de Organizația Mondială a Sănătății în anul 2007 și validată de România în anul 2012, de către Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Scopul evaluării copiilor cu cerințe educaționale speciale este încadrarea în grad de handicap, care conferă drepturile prevăzute de legea specială; orientarea școlară și profesională, care asigură dreptul la educație; planificarea serviciilor de abilitare și reabilitare și/sau a serviciilor psihoeducaționale cu monitorizarea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate de copil, a eficienței beneficiilor, serviciilor, intervențiilor și a gradului de satisfacție a beneficiarilor.

Evaluarea parcurge două etape una la nivelul specialiștilor din diverse sisteme implicate sub forma unei evaluări multidisciplinare și una la nivelul echipelor multidisciplinare din cadrul următoarelor structuri:

- a. Serviciul de evaluare complexă a copilului (SEC) din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC);
- b. Serviciul de evaluare și orientare școlară și profesională (SEOSP) din cadrul Centrelor Județene de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE) sau din cadrul Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE);
- c. Comisia de orientare școlară și profesională (COPS) din cadrul CJRAE sau CMBRAE.

Componența serviciului de evaluare și orientare școlară și profesională (SEOSP):

- 2 consilieri școlari cu specializare în psihologie și atestați în psihologie educațională/psihologie clinică;
- 2 consilieri școlari cu specializare în pedagogie/psihopedagogie/psihopedagogie specială;
- un profesor logoped;
- un asistent social.

Manegementul de caz se bazează pe o adaptare pentru copiii cu dizabilități și/sau CES a prevederilor Ordinului secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului.

Manegementul de caz are următoarele etape:

- a. identificarea și evaluarea inițială a cazurilor;
- b. evaluarea complexă a copilului cu dizabilități și/sau CES în context familial și comunitar;
- c. planificarea beneficiilor, serviciilor și a intervențiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau CES, familie/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil;
- d. furnizarea beneficiilor, serviciilor și a intervențiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau CES, familie/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil;
- e. monitorizarea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate de copilul cu dizabilități și/sau CES, a eficienței beneficiilor, serviciilor și intervențiilor, precum și a gradului de satisfacție a beneficiarilor;

f. încheierea planului care cuprinde beneficiile, serviciile și intervențiile pentru copilul cu dizabilități și/sau CES și familie și închiderea cazului.

Responsabilul de caz servicii psihoeducaționale poate fi:

a) profesorul itinerant și de sprijin pentru elevul cu CES integrat în învățământul de masă;

b) profesorul de psihopedagogie specială cu funcția de diriginte pentru elevul cu CES din învățământul special;

c) cadrul didactic cu funcția de diriginte pentru elevul cu CES înscris într-o unitate de învățământ de masă, școlarizat la domiciliu sau în spital;

d) cadrul didactic cu funcția de diriginte/cadrul didactic care desfășoară activitatea de instruire pentru elevul cu CES înscris într-o unitate de învățământ special, școlarizat la domiciliu sau în spital.

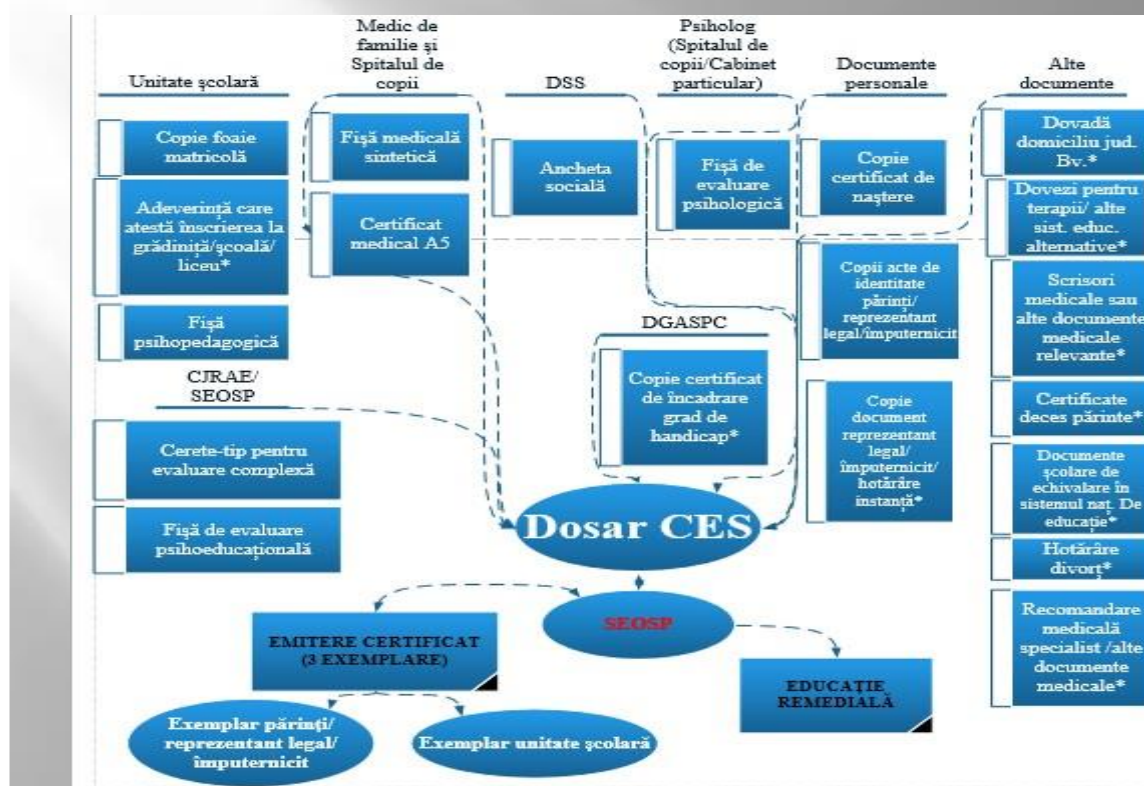
Facilitatorul educațional. Părinții sau alte persoane pot însoți elevii la cursuri, dacă aceștia au cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități. Însoțitorul poartă numele „shadow”¹ în literatura de specialitate, potrivit actului oficial care le cere instituțiilor de învățământ să își organizeze activitatea și să elaboreze proceduri care să prevadă acest drept al elevilor de a avea alături un însoțitor pe toată durata cursurilor școlare. **Facilitator-ul poate fi unul dintre părinți, asistentul personal sau însoțitorul, pentru copiii cu grad de handicap grav, o persoană numită de părinți și față de care copilul are dezvoltată o relație de atașament, un specialist recomandat de părinți sau reprezentantul legal, un specialist numit de părinți din organizații, universități, alte instituții, cât și alte persoane,** iar numirea acestuia se face în urma includerii în planul de abilitare-reabilitare, respectiv planul de servicii psihoeducaționale. Unitățile de învățământ care școlarizează preșcolari/elevii cu dizabilități și/sau CES includ în regulamentul de organizare și funcționare proceduri privind aprobarea prezenței facilitatorului în unitatea de învățământ, precum și modul de organizare a activității acestuia.

Acest facilitator educațional este plătit de către familia copilului cu cerințe educaționale speciale.

Fluxul documentelor. Acesta este circuitul parcurs până la finalizarea dosarului:

¹ Shadow – în sens figurativ – a sta pe lângă, a urmări

Fluxul documentelor

Concluzii: Integrarea este un aspect pozitiv pentru copil dar se întâmplă uneori ca sistemul educațional să nu fie pregătit pentru asta. În aceste cazuri cadrele didactice de la clasă nu știu cum să lucreze cu acești copii, specialiștii sunt puțini iar părinții au cerințe mari în ceea ce privește actul didactic. Toate aceste aspecte duc la rezultate mici în recuperarea copilului cu CES.

Integrarea funcționează acolo unde copilul cu CES este tratat ca toți ceilalți copii de toți factorii cu care el interacționează și unde intervenția specialiștilor de care el are nevoie este rapidă și constantă.

Bibliografie:

1. Ordinul Nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1019 din 19 decembrie 2016, pag. 1 - 14.